

[Grünbaum.]

ningsløse forløb, som momsens har haft efter sin ikrafttræden.

Men selvfølgelig kan der være ting, der skal rettes, efterhånden som erfaringerne indhøstes. De hidtidige ændringer under denne regering har dog ikke været af teknisk art. De to gange, der er ændret, var ved momsens forhøjelse til 12½ pct. kun kort tid efter regeringsskiftet — det kostede jo forbrugerne 1 milliard kr. — og så forlængelsen af afregningsfristen for landbruget, der i indeværende finansår har kostet 320 mill. kr. Skulle nogen nu have ventet, at regeringen ved denne lejlighed tog anledning til samtidig at gennemføre en lempelse af momsens, så er de altså blevet skuffet. Det er der ikke forslag om, heller ikke om en tilsvarende lempelse af den direkte indkomstskat. De tidligere meget stærke krav herom er åbenbart glemt nu.

Jeg tror også, at kommunerne er blevet skuffet over dette lovforslag. Man kunne have ventet et forslag, der dog i nogen grad imødekom kommunernes ønsker. Men alt, hvad de får her, er et optryk af en redegørelse for de problemer, der er opstået for kommunerne; intet forslag fra ministeren. Jeg skal da gerne indrømme, at det ikke er let at finde den rigtige løsning, men disse besværligheder gælder jo også i høj grad i spørgsmålet om det ønske, der er fremført fra detailhandelen om en anden faktureringsregel. Her har ministeren, ser det ud til, virkelig anstrengt sig for at finde på noget, selv om store dele af erhvervslivet, især industrien og håndværket, men også landbruget, er meget betænkelige ved på dette område at indføre en såkaldt valgfri ordning. Man kommer jo heller ikke uden om — det tror jeg også ministeren er enig med mig i — at valgfri ordninger i sig selv er betænkelige både i en merværdiafgift og i skattesystemet i øvrigt. I dette tilfælde bliver bogholderiet måske nok noget lettere for detailhandelen, men det kompliceres samtidig ikke så lidt for produktionsvirksomhederne. Men det må vi jo se på i udvalget. Vi er indstillet på, at systemet skal være så let at administrere for erhvervslivet som overhovedet muligt, men vi er ikke overbevist om, at det er den rigtige løsning, der er fundet her med ministerens forslag.

Når jeg nu er ved detailhandelen, vil jeg

også godt rejse et spørgsmål, som har været fremført fra handelens side, nemlig spørgsmålet om annoncering og mærkning med repriserne inklusive og eksklusive momsens. Jeg tror, man må give handelen ret i, at der kan være noget urimeligt i, at man i det ene øjeblik mærker og reklamerer inklusive og i det andet øjeblik eksklusive, og det var måske rigtigt — også af hensyn til forbrugerne, som vel også er blevet noget forvirret af dette system — om man fandt ud af, at der skulle mærkes og averteres med priser inklusive momsens, så man virkelig vidste, hvad varerne kostede. Det kan vi jo også se på i udvalget.

For kommunernes vedkommende finder vi at det ville være ønskeligt, om vi i udvalget på basis af den foreliggende redegørelse og de forslag, der er indeholdt i denne redegørelse, kunne finde en løsning. Det forekommer også mig, at den fortolkning, der er anlagt af momsloven, er temmelig streng over for kommunerne, men det er måske nok det rigtigste at søge gennemført en egentlig lovændring, så det bliver helt klart, at kommunernes interne omsætning er fritaget for moms, også den, der foregår ved samarbejde mellem flere kommuner, således at den får samme behandling som, hvor det drejer sig om en kommunes egen interne omsætning. Vi skulle jo nødig som en følge af merværdiafgiftens indførelse have skabt en situation, hvor vi ødelægger det udmærkede samarbejde mellem kommunerne. Det forekommer heller ikke helt rimeligt, at § 11, stk. 1, der var tænkt som en regel, hvorefter indehaveren af en virksomhed, som naturligt er, skulle svare moms af de varer, han udtager til sit eget forbrug, også skulle anvendes over for kommunerne med den konsekvens, at de bliver momspligtige af hele deres virksomhed, også deres egen interne, blot fordi en kommune har en mindre omsætning med andre, f. eks. med andre kommuner, på over 5.000 kr.

Som sagt, måske er det nødvendigt at gennemføre en egentlig lovændring også her. Jeg forstår finansministerens oplæg om kommunerne på den måde, at det af finansministeren faktisk overlades til folketingsudvalget at finde en løsning på disse problemer. Det mener vi altså at udvalget bør gøre. Det skulle jo også være muligt, da kommunerne, så vidt jeg har forstået